

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (36)

спецвипуск до

*Всеукраїнського актуального мережевого семінару
«Сучасна дошкільна освіта: стратегія, тактика,
виміри змін»*

та

*I-го Регіонального конкурсу есе англійською мовою
“Vinnytsia Thinks English”*

Вінниця – 2021

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (36)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 2 від 18 березня 2021 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2021. – Випуск 1(36). – 160с.

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЯ, ТАКТИКА, ВИМІРИ ЗМІН

Концептуальні засади програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей.	
ЖУРБА К. О.	5
Формування креативної компетентності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного освітнього простору. ЗАСИПКІНА Л.А.	10
Готовність до інноваційної діяльності як складова професійної компетентності сучасного вихователя. РУДА Т. В.	13
Організація дистанційного навчання на факультеті дошкільної освіти та музичного мистецтва. ФЕДЧИШИНА Т.Л.	16
Підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації інтерактивних технологій в інклюзивному освітньому середовищі. ТОКАР Л. П.	21
Психологічна компетентність майбутнього вихователя як складова його педагогічної майстерності. КЛИМЕНКО О. Ф.	26
Формування інклюзивної компетентності майбутнього вчителя початкових класів при вивченні педагогічних дисциплін. ЛУЦИНКЕВИЧ Л. А.	30
Наступність у роботі ЗДО та початкової школи як передумова якісної неперервної освіти. МИХАЙЛИШИН Р. Р.	35
Виховна робота в закладі вищої освіти як умова професійної підготовки майбутніх вихователів. ПІСОЦЬКА Л.С.	41
Модель організації здоров'язберігаючого навчально-виховного процесу в сучасному закладі дошкільної освіти. РАТОВСЬКА Г.Ф.	45
Психологічні особливості адаптації дітей з особливими освітніми потребами до умов закладу дошкільної освіти. СЛИЗЬКОУХА О.О.	49
Художня література як важливий засіб виховного впливу на особистість дитини дошкільного віку. СЕРГЄЄВА З. П.	52
Використання елементів ейдетики в роботі з дітьми шестирічного віку. РЕМЕНЯК Т.С.	56
Інноваційні технології в ознайомленні дітей дошкільного віку з художньою літературою. ПАСІКОВА Н.І.	60
Використання інноваційних оздоровчих технологій в закладах дошкільної освіти. ПАВЛЮК Л.П.	67
Мистецько-педагогічний потенціал музики в системі дошкільної освіти України. МАЗУР А. М.	70
Психологічна рівновага батьків – як запорука успішного виховання дітей в умовах пандемії. БЕВЗ В.В.	74
Організація роботи з обдарованими дітьми в закладі дошкільної освіти. БОРАК Н.А.	78
STREAM-освіта у сучасному дошкіллі. ВОЙТЕНКО О.М.	82
Формування професійного іміджу музичного керівника закладу дошкільної освіти. ГАВРИЛЮК О. А.	85
Формування природничої компетентності у дітей дошкільного віку в контексті творчої спадщини Василя Сухомлинського. ДРАЧЕНКО В.В.	88

Застосування інтерактивних методів у професійній діяльності педагога ЗДО на засадах концепції НУШ. ЗАГРИЗЛА В. В.	92
Розвиток музично-сенсорних здібностей дітей дошкільного віку засобами музичної виразності. КАСЬКО Т.В.	96
Умови організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти. СОРОЧАН М.П.	99
Музично-дидактичні ігри як засіб розвитку сенсорних здібностей. БОГОЦЬКА В.М.	103
Виклики часу: нові ролі викладача ВНЗ –коуч, тьютор, фасилітатор. ТАРАШЕВСЬКА О.В.	106
Креативність– складова фахової підготовки майбутніх учителів. ТВЕРДОХЛІБ Н. В.	109
Методика викладання образотворчого мистецтва в контексті підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. ХОМІЦЬКА Н.М.	112
Формування професійної самосвідомості майбутнього вихователя як умова його професіоналізації. ЦІСАР І. В.	114

ЕСТЕТИЧНЕ, ПРАВОВЕ ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО МАЙБУТНЬОГО КРАЇНИ

Музичне заняття – головна форма навчання і формування художньої майстерності. КАЛАШНЮК Є.Й.	118
Формування національної самосвідомості студентів засобами української народної пісенної культури. МАЗУР А. М.	123
Удосконалення фізичної підготовленості здобувачів освіти навчальних закладів ДСНС України засобами гирьового спорту. КРАСУЦЬКИЙ В. М., ОСАДЧУК О. Ю., ПАЛАМАРЧУК Ю. Г.	127
Право на освіту у сучасному вимірі. ПЛОТИЦЬКА Ю.П.	132
Успіхи та досягнення легкоатлетів вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу. ПРИСЯЖНЮК Д.С. КОВІНЬКО М.С.	135

ВІДОМІ ІМЕНА 138

Баснописець И.А. Крылов. Мораль и дидактика. **МЕЛЬНИК Т.Н., КИСЕЛЁВ Д.Л.**

ШКОЛА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Методика використання інформаційних технологій на уроках з основ здоров'я в 4 класі. БОГДАНА ДЗЮБЕНКО	141
Розвиток спритності дітей шкільного віку засобами дзюдо. УЛЯНА КІСІЛЬ	145
Використання інформаційних технологій навчання на уроках математики в початкових класах. ДІАНА МУДРАК	148
Музикознавчі аспекти використання творів Л.В. Бетховена на уроках музичного мистецтва в початкових класах. АНАСТАСІЯ ХАРЧУК	151
І-Й РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЕСЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ “VINNYTSIA THINKS ENGLISH”	155
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ СТАТЕЙ	

13. Bolotin A., Bakayev V., Vazhenin S. Factors that determine the necessity for developing skills required by cadets in higher education institutions of the Aerospace Forces to organize their kettlebell selftraining. Journal of Physical Education and Sport. 2016. 16 (1). P. 102–108. URL: <http://efsupit.ro>.

Стаття надійшла до редакції
18 лютого 2020

ПРАВО НА ОСВІТУ У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

УДК 37.014.12

ПЛОТИЦЬКА Ю.П.

викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

У статті досліджена конституційна практика нормативного регулювання права на освіту в Україні. Розглянуто та проаналізовано юридичний зміст права на освіту ст..53 Конституції України. Враховуючи зарубіжний досвід щодо конституційного регулювання цього права, можна сказати про те, що як Україна, так і міжнародна спільнота, так і Україна, використали всі можливі способи регламентації права на освіту.

Ключові слова: право на освіту, освіта, конституція, нормативне регулювання, доступність, безоплатність, рівні освіти, вища освіта.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації право на освіту набуває все більш важливого значення, освіта є невід'ємною складовою кожного суспільства та важливою передумовою його розвитку. Освіта один із елементів модернізації та удосконалення функціонування держави та органів її влади, а не лише показник загальної обізнаності громадян. Саме освіта є стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення конкурентоспроможності держави, складовою практично всіх сфер життєдіяльності. Освіта є запорукою внутрішнього особистісного становлення людини, підвищення її інтелектуального потенціалу та шляхом до самореалізації. Саме тому питання забезпечення та захисту права на освіту набуває особливого

значення, є актуальною проблема подальшого розвитку та вдосконалення конституційно-правового регулювання сфери освіти в Україні.

Метою статті є дослідження та аналіз змісту ст..53 Конституції України, відповідність її міжнародно-правовим актам і формування пропозицій щодо вдосконалення зазначеної норми.

Виклад основного матеріалу дослідження. Освіту можна сміливо визначити рушійною силою еволюції нашого суспільства. Право на освіту, яке закріплене у ст..53 Конституції України¹, посідає важливе місце в системі прав і свобод людини і яке, за висловлюванням В.О.Боняк, «є необхідним фактором розвитку не тільки особистості, її інтелектуального потенціалу, але й політичної та економічної системи

суспільства². Р.Ковальчук зауважив, що в сучасному глобалізованому й інформативному світі освіта стає вирішальним чинником суспільного прогресу і національної безпеки, важливою складовою повного розвитку людської особистості, збільшення поваги до прав і свобод людини³.

Сьогодні без необхідної освіти людина не зможе забезпечити собі належних умов життя, а також всебічно реалізовуватись як особистість, котра цілковито усвідомлює свій державно-правовий статус та в разі порушення своїх прав здатна їх захистити.

Конституційне право на освіту включає в себе ряд відносно самостійних прав та тісно пов'язане з іншими конституційними правами, зокрема з правом на працю, соціальний захист, віросповідання, достатній життєвий рівень, свободу слова тощо. Не слід забувати про те, що право на освіту належить до культурних прав, а його суттєвим доповненням є сприяння духовному та інтелектуальному розвитку особи. Тому варто погодитися із М.Мацькевичем, який, досліджуючи культурні права та свободи людини і громадянина, наголошує на їх соціальній цінності, стверджує, що все це знаходить свій вираз у різних сферах суспільного життя економічній, політичній, ідеологічній, юридичній, а також визначає їх особистісну цінність⁴.

Усвідомлення важливості культурних прав громадян, у тому числі права на освіту, обумовило їх закріплення на міжнародному та національному рівнях. Право на освіту є міжнародно визнаним правом людини і знайшло висвітлення у важливих правових актах, насамперед у ст.26 Загальної декларації прав людини (1948р.), у ст.13 та ст.14 міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.), у ст.2

Протоколу до Конвенції про захист прав людини та основних свобод (1958 р.), у ст. 28 Конвенції про права дитини (1989 р.), а також у різних формах і обсягах закріплено майже у всіх конституціях держав континентальної Європи, окрім Австрії та Норвегії.

В умовах євроінтеграції питання щодо забезпечення прав людини і громадянина (у тому числі права на освіту) є одним з найбільш пріоритетних. З цього приводу цікавою є думка Л.Рижак, що вартістю західноєвропейської цивілізації є особа, її права та свободи⁵.

На сьогоднішній день в умовах ринкової економіки Україною обраний шлях розвитку з новою Болонською системою, яка є процесом зближення і гармонізації систем освіти країн Європи з метою створення єдиного європейського простору вищої освіти. Проведення даної системи в Україні зазнала двоякого характеру. Ця система є перепусткою українського суспільства в Європейський союз та фундаментом нової системи освіти. Також можна стверджувати, що впровадження вищезгаданої системи зміцнить інтелектуальний, культурний, соціальний і науково-технічний потенціал суспільства. Але ця система має й характер негативного впливу на розвиток сучасної української освіти, а саме це стосується плутанини з навчальними програмами, породжує можливі проблеми у працевлаштуванні людей.

Основою всієї вищої освіти є обов'язкова середня освіта, яка головним чином впливає на вибір учнем майбутньої професії та являє собою складову морального саморозвитку молоді людини.

В Україні сформована дієва система нормативно-правових актів, які деталізують специфіку освітнього процесу, більш

детально визначають механізм реалізації права на освіту.

Найважливіше місце серед нормативно-правових актів національного законодавства займає Конституція України як Основний Закон держави, а саме вищезгадана стаття 53. Ще одним вагомим внеском у врегулювання освітніх питань є Закон України «Про освіту», який у статті 3 розкрив питання права на освіту. У даній статті акцентується увага на недопущення дискримінації у сфері освіти і вільному доступі до безкоштовної освіти з урахуванням паритетності усіх осіб. Закон забезпечив дане право розгалуженою мережею навчальних закладів, заснованих на державній та інших формах власності, наукових установ, закладів післядипломної освіти; відкритим характером навчальних закладів, створенням умов для вибору профілю навчання і виховання відповідно до здібностей, інтересів громадянина, різними формами навчання тощо⁶.

Також право на освіту знайшло вираження у багатьох нормативно-правових актах: законах України «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», Про професійно-технічну освіту».

Варто погодитися з Р.Ковальчуком у тому, що в Україні існує необхідна правова база, яка дає змогу державі належним чином забезпечувати право громадян на отримання освіти на рівні встановлених світових стандартів¹. Але Основний закон України не містить конституційних прав національних меншин на розвиток їх етнічної, культурної та релігійної самобутності⁷. Тому варто виокремити у самостійну статтю Конституції України розширенні права осіб, які належать до національних меншин.

Висновок. З впевненістю можна стверджувати, що право на освіту є невід'ємним правом людини. Своім

призначенням воно покликане сприяти духовному, інтелектуальному розвитку особи. Дане право є міжнародно визнаним правом людини, воно має загальний характер, тобто є невід'ємною складовою конституційно-правового статусу будь-якої людини та є рівним для усіх, незалежно від статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, політичних, релігійних та інших переконань, мовних або інших ознак.

Спираючись на міжнародний та національний досвід, можна визначити, що право на освіту – це чинник суспільного прогресу, а не лише складова забезпечення внутрішнього особистісного розвитку особи.

Право на освіту є невід'ємним, його не можна передавати суспільству, державі, іншій людині чи успадкувати, від нього не можна відмовитись, воно лише визначається державою на конституційному рівні. Займаючи основне місце за своєю природою, право на освіту відрізняється безстроковим характером – воно існує постійно.

Це право діє безпосередньо, незалежно від юридичних умов, належить кожному від народження та не припиняється після реалізації.

Також право на освіту знайшло своє закріплення, і в міжнародній, і в національній площині як одне з культурних прав. Проаналізувавши міжнародні договори та національні нормативно-правові акти, можна стверджувати, що дане право охоплює всю широту рівності, доступності та безоплатності освіти. Визначну роль у рівному доступі до освіти має принцип паритетності (рівності, недискримінації).

Підсумовуючи, приходимо до висновку, що міжнародною спільнотою та Україною у повній мірі визначено необхідний комплекс заходів щодо забезпечення реалізації особою права на освіту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст.141.
2. Боняк В.О. Конституційне право людини і громадянина на освіту та його забезпечення в Україні : автореф. Дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право» / В.О.Боняк. – К., 2005. – 22 с.
3. Ковальчук Р.Л. Право на освіту як одне з конституційних прав громадян України (Електронний ресурс) / Р.Л. Ковальчук // Університетські наукові записи. – 2011. – 33. – с. 292-298. (Електронний ресурс). – режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portai/soc_gum/Unz/2011_3/47.pdf.
4. Мацькевич М. Культурні права та свободи людини і громадянина в Україні: ціннісно-правовий аспект / М.мацькевич // Право України. – 2011. - №9. – с. 208-213.
5. Рижак Л. Євроінтеграція вищої освіти України: аксіологічний вимір л.Рижак // вісник львівського університету. – 2008. – Вип. 11. – С. 27-37.(Електронний ресурс). – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/vinu/philos/2008_11/3.pdf.
6. Про освіту : Закон України від 23,05,1991 №1060-ХІІ (Електронний ресурс). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
7. Рабінович П.М. Права людини і громадянина: (навчальний посібник) // П.М.Рабінович, М.І.Хавронюк – К.: Атіка, 2004. – 464 с.

Стаття надійшла до редакції

18 лютого 2020

**УСПИХИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ЛЕГКОАТЛЕТІВ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

УДК 796.42(477.44)ВГПК

ПРИСЯЖНЮК Д.С.

кандидат педагогічних наук, доцент

КОВІНЬКО М.С.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

У живописних місцях Старого міста на лівому березі Південного Бугу розташована велична споруда – навчальний корпус Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, а з березня 2019 року Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».

Історія коледжу бере свій початок з 5 жовтня 1931 року в містечку Немирів у приміщенні колишньої чоловічої гімназії. Ця

дата і вважається днем заснування навчального закладу.

У 1979 році педагогічне училище було переведено до Вінниці. Згодом, 1998 року, відкрилось відділення фізичного виховання, яке вже з перших днів існування заявило про себе як про гідного суперника спортивним грандам вищих навчальних закладів Вінниці. На сьогодні Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж перший в області заклад, який отримав статус закладу вищої освіти. Він є постійним переможцем